

24. Ogólnopolskie Spotkania Podróżników,
Żeglarzy i Alpinistów

KOŁOSY GDYNIA

24 kwietnia 2022
niedziela

PROGRAM

Niedziela, 24 kwietnia 2022 roku

NOMINACJE DO KOŁOSÓW: WYCZYN & FOTOPLASYKON & GOŚĆ SPECJALNY & FINAŁ (II)

PROWADZĄCY: DARIUSZ PODBERESKI

10:00–12:00 | BLOK IX | NOMINACJE DO KOŁOSÓW: WYCZYN & GOŚĆ SPECJALNY

10:00–10:35

Śmigłowcem przez Atlantyki

PIOTR WILK

Nietypowa wyprawa polskiego miłośnika awiacji, która okazała się wyczynem na skalę światową. W ubiegłym roku Piotr Wilk samotnie przeleciał śmigłowcem nad Atlantykiem – ze Stanów Zjednoczonych przez Kanadę, Grenlandię, Islandię, aż do Norwegii (a potem dalej przez Szwecję do Polski) – jako pierwszy na tej trasie śmigłowcem o tak małej maksymalnej masie startowej (Robinson R44 Cadet MTOW 998 kg). Cała podróż z przystankami wymuszonymi koniecznością oczekiwania na lotną pogodę trwała 20 dni.

10:40–11:10

Na nartach z Manaslu (8163 m)

ANNA TYBOR

Rodowita zakopianka, himalaistka, narciarka wysokogórska i pięciokrotna mistrzyni Polski w skiapinizmie w ubiegłym roku zrealizowała przedsięwzięcie, do którego przygotowywała się od wielu lat. Celem wyprawy Dream Line Manaslu 8163 było zdobycie ośmiotysięcznika bez używania tlenu z butli i zjazd ze szczytu na nartach. 29 września Tybor stanęła na wierzchołku ósmej najwyższej góry na świecie i rozpoczęła zjazd. Bez odpinania nart dotarła aż do położonego 200 m nad bazą Crampon point – miejsca, gdzie na Manaslu kończy się śnieg. Tym samym została pierwszą Polką, która weszła na szczyt ośmiotysięcznika i zjechała z niego na nartach oraz

pierwszą kobietą, która dokonała tego na Manaslu bez użycia dodatkowego tlenu.

11:15–12:00

Złote lata siedemdziesiąte. Karakorum, Pamir, Hindukusz

JANUSZ ONYSZKIEWICZ, GOŚĆ SPECJALNY KOŁOSÓW

Janusz Onyszkiewicz to człowiek niezwykle wszechstronny, który wybijał się ponad przeciętność właściwie w każdej dziedzinie życia, w którą się angażował. Urodzony w 1937 roku w Lwowie, przygodę z górami zaczął jeszcze w latach 50. XX wieku. Wspiął się w Tatrach, uczestniczył w wyprawach w Himalaje, Karakorum i Hindukusz, brał udział również w ekspedycjach speleologicznych. W 1972 roku zdobył Noszak, w sierpniu 1975 roku stanął na wierzchołku Gaszerbruma II – wspólnie z Leszkiem Cichym i Krzysztofem Zdzitowieckim – kilka dni później zaś wraz z żoną, Alison Chadwick-Onyszkiewicz, Wandą Rutkiewicz oraz Zdzitowieckim, dokonał pierwszego wejścia na Gaszerbrum III, wówczas najwyższy niezdobyty szczyt świata. Po śmierci żony, która zginęła w trakcie ataku szczytowego na Annapurnę w 1978 roku, wycofał się z czynnego wspinania. Na początku XXI wieku znów skierował swoją uwagę ku górom i w latach 2001-2016 pełnił funkcję prezesa Polskiego Związku Alpinizmu.

12:00–12:20 | PRZERWA

12:20–15:40 | BLOK X

12:20–13:00

Moje górskie „naj” – opowieści nie tylko z ośmiotysięczników

MONIKA WITKOWSKA

Po licznych wyprawach w najprzeróżniejsze góry świata, w tym także te najwyższe, Monika Witkowska, zdobywczyni Korony Ziemi i członkini Kapituły Kolosów, opowie o pasmach

Duża Sala, Gdynia Arena, ul. Kazimierza Górskiego 8

i szczytach, które szczególnie zapadły jej w pamięć. Dowiemy się więc, które góry zdobyły jej serce jako najpiękniejsze, gdzie było szczególnie trudno, jakie wspinaczki przyniosły najwięcej emocji, kiedy doszło do sytuacji najniebezpieczniejszych, gdzie zaś do najśmieszniejszych. I wbrew pozorom tematem opowieści Moniki będą nie tylko góry „z najwyższej półki”. Bo ciekawe historie zdarzają się przecież niezależnie od wysokości.

13:05-13:55

Wioślarskie rekordy

FIANN PAUL, GOŚĆ SPECJALNY KOŁOSÓW

Ma na koncie kilkadziesiąt rekordów Guinnessa, używając wyłącznie siły własnych mięśni przepłynął wody wszystkich oceanów (pięciu, bo do Wielkiego Szlema wlicza się oceany Arktyczny i Południowy), jest również psychoanalitykiem i artystą, a z pochodzenia... Polakiem, urodzonym 41 lat temu w Warszawie. Fiann Paul, bo o nim mowa, od wielu lat mieszka w Islandii, ale ze względu na Kolosy przyleci specjalnie do Polski. Opowie o swoich największych wioślarskich dokonaniach morskich i oceanicznych oraz dziesiątkach innych przedsięwzięć, których już same pomysły przyprawiają o zawrót głowy. A on tylko na nie wpadł, ale i je zrealizował.

14:00-14:50

Wielkie wyprawy polarne: tajemnice wraku Endurance

DR JERZY GIŻEJEWSKI, WYKŁAD W RAMACH PROJEKTU EDU-ARCTIC.PL

Kim byli pierwsi ludzie, którzy dotarli na Antarktydę? Jakie okoliczności towarzyszyły pionierskim wyprawom na biegun północny? Z czym mierzyli się żeglarze, którzy jako pierwsi przepłynęli Przejście Północno-Zachodnie? Podczas prelekcji dra Jerzego Giżejewskiego z Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk poznamy historie śmiałków, którzy byli pionierami eksploracji polarnej. Przyjrzymy się zarówno ekspedycjom, które odniosły sukces, jak i tym, które zakończyły się klęską. Nie zabraknie opowieści m.in. o legendarnej wyprawie sir Ernesta Shackletona z 1914 roku, która co prawda nie osiągnęła założonych celów, ale przeszła do historii jako jedno z najbardziej dramatycznych, bohaterskich i głęboko ludzkich wydarzeń w historii eksploracji. W dodatku wciąż aktualnych, bowiem nie dalej jak 5 marca 2022 roku światowe media obiegała sensacyjna wiadomość, że na dnie Morza Weddella odnaleziono wrak statku Endurance – tego samego, którym ponad sto lat temu przybyła do wybrzeży Antarktydy właśnie załoga Shackletona.

14:55–15:40

Super Kolos 2021

JOANNA PAJKOWSKA

Ten jeden werdykt Kapituły poznajemy zawsze jeszcze przed inauguracją każdej edycji Kolosów. W tym roku najcieńszą – faktycznie i gatunkowo – statuetkę za całokształt dokonań otrzymała kpt. Joanna Pajkowska, wybitna żeglarka, która trzy razy opłynęła świat jachtem, w tym jako pierwsza Polka samotnie i bez zawijania do portów. Tego ostatniego wyczynu dokonała na przełomie 2018 i 2019 roku w trakcie trwającego 216 dni i 16 godzin rejsu na 12-metrowym jachcie Fanfan, żeglując z Plymouth w Anglii przez Atlantyk na południe, wokół Przylądka Dobrej Nadziei, dalej przez Ocean Indyjski, na południe od Przylądka Leeuwin (Australia), południowy Pacyfik, wokół Hornu i wreszcie z powrotem przez Atlantyk do Anglii. Łącznie, w całym swoim żeglarskim życiu, Pajkowska przemierzyła po morzach i oceanach już ponad ćwierć miliona mil morskich.

15:40–16:00 | PRZERWA

16:00–16:50

**FINAŁ (II): Ceremonia wręczenia
NAGRODY DZIENNIKARZY,
NAGRODY IM. MACIEJA KUCZYŃSKIEGO,
KOŁOSÓW w kategoriach PODRÓŻE i WYCZYN,
NAGRODY SPECJALNEJ KOŁOSÓW, SUPER KOŁOSA,
NAGRODY GRAND PRIX WYSTAWY FOTOGLOB
oraz NAGRÓD PUBLICZNOŚCI**

Prowadząca: Kamila Kielar

16:50–17:00 | PRZERWA

17:00–17:55

Badjao. Duchy z morza

FILM ELIZY KUBARSKIEJ

Niezwykły film o życiu ludzi-ryb, jak nazywani są członkowie społeczności Badjao – nomadzi morza zamieszkujący wyspy pomiędzy Filipinami a Indonezją. Swoje nadzwyczajne umiejętności doskonalili przez wieki. Większość życia spędzają w wodzie, ich dzieci szybciej uczą się pływać niż chodzić, a dorośli są mistrzami nurkowania na bezdechu. Badjao potrafią poruszać się po dnie oceanu, wstrzymując oddech przez wiele minut, a ich oczy są przystosowane do ostrego widzenia pod wodą. Niestety w zderzeniu z globalną cywilizacją życie Badjao gwałtownie się zmienia – wysepki, na których od setek lat mieszkali, przeistaczają się w zamknięte twierdze luksusowych kurortów. Dla ludzi-ryb nie ma już na nich miejsca.

18:00–18:20

**Konkurs z nagrodami dla osób biorących udział
w wyborze laureatów nagród publiczności**

Niedziela, 24 kwietnia

11:00-12:00

Polska Stacja Polarna im. Antoniego B. Dobrowolskiego (Antarktyda Wschodnia). Powrót po 42 latach

PROF. MAREK LEWANDOWSKI

Najstarsza polska stacja polarna na Antarktydzie powstała w latach 50. XX wieku na polodowcowej pustyni we wschodniej części kontynentu w miejscu, które początkowo wydawało się oazą. Z tego okresu pochodzi jego nazwa – Oaza Bungera (od nazwiska odkrywcy). Rzeczywistość i natura okazały się jednak dla ludzi mniej przychylne, niż ci sobie wyobrażali. Niedostępność miejsca i ekstremalne warunki sprawiły, że plan postawienia stacji w „oazie” najpierw porzucili Amerykanie, potem co prawda podjęli polarnicy z ZSRR, ale już po dwóch latach postanowili, że to, co udało im się zbudować, lepiej przekażą w darze...

Polakom. Ci prezent przyjęli, ale przez ponad pół wieku udało im się zorganizować zaledwie trzy wyprawy naukowe w to miejsce – ostatnią w sezonie 1978/1979. Przez 42 lata stacja leżała odłogiem, aż w końcu przyszła polska jesień 2021. O tym, co wydarzyło się podczas 127 dni IV Wyprawy Geofizycznej do Polskiej Stacji Polarnej im. Dobrowolskiego, opowie jej kierownik, prof. Marek Lewandowski.

12:10-13:00

SPOTKANIE AUTORSKIE

Onyszkiewicz. *Bywały szczęśliwe powroty*

JANUSZ ONYSZKIEWICZ

Eksplorował jaskinie i wspiął się w Himalajach. Jako opozycjonista w PRL-u był aresztowany i internowany. W nowej Polsce wszedł do wielkiej polityki – był pierwszym cywilem w ministerstwie obrony. Z wykształcenia matematyk, pracował w kilku zawodach, w różnych krajach i w dwóch kompletnie odmiennych epokach. Jego życie osobiste to niezwykle dramatyczna historia miłości i straty. Swoje historie, związane z mężem i ojcem, w książce, wywiadzie-rzecz, napisanym przez Włodzimierza Nowaka i Violetę Szostak, opowiadają także żona Janusza Onyszkiewicza – Joanna Jaraczewska (wnuczka Józefa Piłsudskiego) oraz jego dzieci.

13:10-14:00

SPOTKANIE AUTORSKIE

Podróżować, znaczy żyć

OLGA DĘBICKA

Diennikarka przez lata związana z „National Geographic Polska” postanowiła podsumować swoje podróżnicze doświadczenia i zebrała w książkę kilkadziesiąt reportaży z niemal wszystkich zakątków świata. Od sambodromu w Rio po stopy Kazachstanu, z centrum Dubaju do norweskich fiordów, na agroturystyce w Chorwacji i na safari w Kenii – mnóstwo przygód, anegdot, praktycznych wskazówek i inspiracji.